

FACT SHEET

Blueberry Scorch Virus

Blueberry Scorch Virus

Blueberry Scorch Virus (BIScV) BC ‘ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸੰਨ 2000 ‘ਚ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ BIScV ਲੱਭੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ BC ‘ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਬਲਉਬੇਰੀ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ‘ਚ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਖਿਲਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੋਗ ਲੱਛਣਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਕਲਟੀਵਰ ਅਤੇ ਵਾਇਰਲ ਨਸਲਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ BC ‘ਚ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਉੱਚੇ ਬੂਟਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬਲਉਬੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਯੋਗ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। BIScV ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ‘ਚ ਝੁਲਸਣਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝਾੜ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਲਾਗ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਬੂਟੇ ਮੁੜ ਕਦੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਹਰ ਸਾਲ ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰੱਤੀ ਸੁੱਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। BIScV aphids ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲਾ ਸਟਾਕ ਬੀਜ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।

ਤਸਵੀਰ 1. ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲ

ਤਸਵੀਰ 2. BIScV ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਾ ਬੂਟਾ

Blueberry Scorch Virus ਦੀਆਂ ਨਸਲਾਂ

- BIScV ਦੀਆਂ BC ‘ਚ 7 ਨਸਲਾਂ ਲੱਭੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ Northwest (Oregon) ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ Washington ‘ਚ ਮਿਲੀ) ਨਸਲ ਅਤੇ East Coast (ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ New Jersey ‘ਚ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਛਾਣੀ ਗਈ) ਨਸਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਬਲਉਬੇਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਪ੍ਰਤਿ ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਯੋਗਤਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਬਲਉਬੇਰੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਉੱਪਰ ਅਸਰ ਪਾਊਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਗਾਂਹ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਾਇਰਸ ਕਿੱਥੇ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ?

- BIScV ਵਾਇਰਸ ਬਲਉਬੇਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ, ਸਮੇਤ Lower Mainland/Fraser Valley, Vancouver Island ਦਾ Saanich Peninsula ਅਤੇ Okanagan ਤੇ Kootenay ਵਾਦੀਆਂ ‘ਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।
- BIScV ਨਵੇਂ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਖੇਤਾਂ, ਦੋਹਾਂ ‘ਚ ਮਿਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।
- BIScV ਕਰੋਨਬੇਰੀ (*Vaccinium macrocarpon*), ਲਾਲ ਹੱਕਲਬੇਰੀ (*Vaccinium parvifolium*) ਅਤੇ ਅੰਡਕਾਰ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲੀ (ਜਾਂਗਲੀ) ਬਲਉਬੇਰੀ (*Vaccinium ovalifolium*) ‘ਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ‘ਚ ਵੀ ਇਹ ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ।

BC Blueberry Council
Abbotsford, BC

ਫਰਵਰੀ 2008

ਰੋਗ ਲੱਛਣ

• BIScV ਦੇ ਰੋਗ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਾਂ ਫੁੱਲ ਖਿੜਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਾਚੋ।

• ਬਹੁਤੇ ਗੰਭੀਰ ਕੇਸਾਂ ‘ਚ, ਫੁੱਲ ਖਿੜਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਪੱਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਝੁਲਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਦੀ ਕਦੀ ਕੇਵਲ ਫੁੱਲ ਹੀ ਝੁਲਸਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਕੁ ਲਗਰਾਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

• ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਪੱਤੇ ਹਰੇ ਤਣਿਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

• BIScV ਦੇ ਰੋਗ ਲੱਛਣ Blueberry Shock Virus, Mummyberry, ਕੋਹਰੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ, bacterial blight, spanworm ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲਦੇ ਮਿਲਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਵਾਸਤੇ ਲੈਬਾਟਰੀ ‘ਚੋਂ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਂਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

• ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਆਮ ਕਰਕੇ ਲਾਗ ਲੱਗਣ ਦੇ 1-2 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸਮਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ (ਲਾਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵਾਇਰਸ ਬੂਟੇ ‘ਤੋਂ ਪਛਾਣੇ ਜਾ ਸਕਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ ‘ਚ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ)।

• ਅਕਸਰ ਹੀ ਬੀਮਾਰ ਬੂਟਿਆਂ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਬੂਟੇ ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਰਹਿਤ ਵੇਖੇ ਗਏ ਹਨ।

• BIScV ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਮਾੜੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

• ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਮੁੜ ਕਦੇ ਵੀ ਆਮ ਵਰਗੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

• ਤੁੱਤ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਬੂਟਿਆਂ ਉੱਪਰ ਨਵਾਂ ਪੁੰਗਾਰਾ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

• ਕੁਝ ਕੇਸਾਂ ‘ਚ, ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ, ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕੁਝ ਕੁ ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਜਾਹਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਹੀ ਕਰਨ, ਪਰੰਤੂ ਲਾਗ ਪ੍ਰਤਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਯੋਗ ਹਨ।

• ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੀ ‘Bluecrop’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੀ ਵਿਖਾਵੇ, ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਵਿਖਾਵੇ ਹੀ ਨਾ। BIScV ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੀ ‘Bluecrop’ ਸਿਹਤਮੰਦ ‘Bluecrop’ ਨਾਲੋਂ ਰੰਗ ‘ਚ ਵਧੇਰੇ ‘ਪੀਲੀ’ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਜਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ‘ਚ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਬੂਟਿਆਂ ਉੱਪਰ ਰੋਗ ਲੱਛਣ ਲੁਕਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ‘ਪੀਲੇ ਹੋ ਗਏ’ ਬੂਟਿਆਂ ਦਾ ਝਾੜ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਘੱਟ ਅਤੇ ਫਲ ਛੋਟੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

• ਲਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਲੱਛਣਾਂ ‘ਚ ਪੱਤਿਆਂ ਉਪਰ ਪੱਤਲੜ ਦੌਰਾਨ ਲਾਲ ਲਕੀਰਾਂ ਦੇ ਨਸੂਨੇ (oak leaf patterning), ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰਕਲੀ ਲਕੀਰ ਲਾਗੋਂ ਪੀਲਾ ਹੋਣਾ, ਪੱਤਿਆਂ ‘ਤੇ ਧੱਬੇ ਪੈਣੇ, ਸਾਰਾ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਫੁੱਲ ਲੱਗਣਾ ਜਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ‘ਮੇਡੂਜ਼ੀਦਾਰ’ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਵਾਲਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾ ਲਵੇ।

• ਬੂਟੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਲਾਗ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੀ। ਜੇਕਰ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਬੂਟਾ ਵੱਡ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵੀਂਅਂ ਫੋਟਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਤਸਵੀਰ 3. ਝੁਲਸ ਰਹੇ ਫੁੱਲ

ਤਸਵੀਰ 4. ‘Northland’ ਕਿਸਮ ਦੇ ਝੁਲਸ ਰਹੇ ਪੱਤੇ

ਤਸਵੀਰ 5. ਅਤੇ 6. ਸਿਹਤਮੰਦ 'Bluecrop' (ਖੱਬੇ) ਬਨਾਮ Scorch Virus ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੀ 'Bluecrop' (ਸੱਜੇ।) ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ 'ਤੇ ਫਲ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੋ।

ਬਚਾਅ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ

- ਵਾਚਣਾ।** ਬਲਿਊਬੇਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਖਿੜਨ ਦੌਰਾਨ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਫੋਟਾਂ ਦੇ ਤੁਲਸਣ ਅਤੇ Scorch ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਸਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਾਚਦੇ ਰਹਿਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਸ਼ੱਕੀ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਓ।** ਸ਼ੱਕੀ ਬੂਟੇ ਦੇ ਪੱਤੇ BCMAL Plant Diagnostic Lab (ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਬਿਲ ਲੈਬਾਰਟਰੀ) ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜੋ ਤਾਂ ਕਿ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਜੇ ਵਾਇਰਸ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਪ੍ਰਤਿ ਬੂਟਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਤਾਜ਼ਾ, ਪੂਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ **ਹਰੇ** ਪੱਤੇ ਅਸਰ ਹੋਏ (ਰੋਗ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ) ਥਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨਾਂ ਵੀ ਨੋਤਿਓਂ ਹੋ ਸਕੇ ਲੈ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ। BIScV ਦੇ ਲੈਬ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ BIScV ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਫਾਰਮ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਇਰਸ ਟੈਸਟ ਕਰਾਉਂਣ ਲਈ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਪ੍ਰਤਿ ਖੇਤ 10 ਤੱਕ ਨਮੂਨੇ ਮੁਫਤ ਭਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟੋ।** ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਖੇਤ 'ਚੋਂ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟਣੇ ਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਖੇਤ ਵਿਚ ਛੱਡੇ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬੂਟਿਆਂ ਲਈ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਾਗ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਬੂਟੇ ਨਾ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ aphid 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਾ ਪਾਉਂਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਵਾਇਰਸ 5% ਸਲਾਨਾਂ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਖੇਤ ਭਰ 'ਚ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ ਸਾਰਾ ਖੇਤ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
- Aphid 'ਤੇ ਕਾਬੂ।** BIScV ਉਪਹਾਰਿਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। Aphid 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਂਣ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ, ਸਾਰੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਤਸਵੀਰ 7. BIScV ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਕੱਟੇ ਗਏ ਬੂਟਿਆਂ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਪੁੰਗਾਰਾ।/ ਨਵੀਆਂ ਲਗਰਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲਾਗ ਦੇ ਸੌਮੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਬੂਟੇ ਖੇਤ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਤਸਵੀਰ 8. 'Bluecrop' ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੂਟਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਸਿਹੇ ਵਧੇਰੇ ਪੀਲੇ ਹਨ।

ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬਚ ਰਹੇ aphids 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਜਣਨ ਅਤੇ ਖਿੰਡਣ-ਪੁੰਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ aphicide ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਢੁੱਲ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਖੇਤਾਂ 'ਚ aphids ਨੂੰ ਵਾਚਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਘਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਖੇਤ 'ਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਰੱਖੋ, ਖਾਸ ਕਰ ਖੇਤ ਦੇ ਬੰਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ। ਉਨੇ ਚਿਰ ਤੱਕ ਛਿੜਕਾਅ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿੰਨੇ ਚਿਰ ਤੱਕ ਮਧੂ ਮੱਖੀਆਂ ਖੇਤ 'ਚੋਂ ਹਟਾ ਨਹੀਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਡਕਟ ਲੇਬਲਾਂ ਉਪਰ ਤੁੜਵਾਈ ਤੋਂ ਜਿੰਨਿਆਂ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਛਿੜਕਾਅ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।

ਰਜਿਸਟਰਡ aphicides ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੇਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ BCMAL Berry Production Guide ‘ਚੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। 2008 ਵਰ੍਷ੇ ਲਈ Fulfill 50WG (pymetrozine) ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ 2009 ‘ਚ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। Admire 240F (imidacloprid) ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ ਸੁੱਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੇਤ 'ਚੋਂ ਮਧੂ ਮੱਖੀਆਂ ਹਟਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਤੇ ਤੁੜਵਾਈ/ਕਟਾਈ ਤੋਂ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਸਾਇਣ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤਰੋ-ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ BCMAL ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਰਸਾਇਣ ਸਪਾਲਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਅਸਰਦਾਰ aphicides ਦੀ ਪੁਰਨ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

5. ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਬੂਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰੋ। ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟਿਆਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਬੂਟਿਆਂ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ BIScV ਵਾਸਤੇ ਟੈਸਟ ਹੋਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ aphid ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਦਖਲ ਤੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੇਵਲ ਚੰਗੇ ਨਾਮਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਨਰਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬੂਟਿਆਂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਖਰੀਦੋ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਾਇਰਸ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਸਮੇਤ, ਅਗਾਂਹ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਓਂਦੀਆਂ ਹੋਣ।

Blueberry Scorch Virus ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ BC ਦੇ ਬਲਿਊਬੇਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ‘ਚ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ BC ‘ਚ 18,000 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਥਾਂ ‘ਚ ਬਲਿਊਬੇਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, BIScV ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਸ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਖੇਤਰ ਭਰ ਦੇ ਕਾਸ਼ਟਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਪਣੀ aphid ਦੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਬੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟਣ ਦੁਆਰਾ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ, ਖੇਤਾਂ ਖੇਤਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਂ ਫਾਰਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ Blueberry Scorch ਦੇ ਫੈਲਣ ਨੂੰ ਮੱਧਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਯাদ রঁখে:

1. ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ scorch virus ਦੇ ਰੋਗ ਲੱਛਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਾਚਦੇ ਰਹੋ, ਵਿਸੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਫੁੱਲ ਖਿੜਨ ਦੌਰਾਨ
  2. ਸੱਕੀ ਰੋਗ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੂਟੇ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲਵੇ ਤੇ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਓ
  3. ਲਾਗ ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟੋ
  4. Aphid ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ
  5. ਕੇਵਲ ਬੂਟਿਆਂ ਦਾ ਉਹ ਸਟਾਕ ਹੀ ਖਰੀਦੋ ਜਿਹੜਾ ਅਗਾਂਹ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ, ਸਮੇਤ ਵਾਇਰਸ ਟੈਸਟ, ਦੇ ਅਨਸਾਰ ਉਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ

ਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਵਾਇਰਸ ਲੱਭਣ ਲਈ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਰੇਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ‘ਚ ਸਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

Blueberry Scorch Virus ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਕਰ ਕਰੋ:

Sonja Ring
BC Blueberry Council
(604) 613 2133

Siva Sabaratnam, BCMAL
Mark Sweeney, BCMAL
(604) 556 3001

BCMAL Plant Diagnostic Lab ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ www.al.gov.bc.ca/croplive/cropprot/lab.htm ‘ਤੇ ਜਾਓ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ (604) 556-3001.